

IRLANDIA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

INFORMACJE OGÓLNE

Powierzchnia	70 273 km ²	
liczba regionów	4 prowincje (26 hrabstw)	
ludność	4 838 000	
Głowa państwa - prezydent	Michael D. Higgins	od 11 listopada 2011
Premier (Taoiseach)	Micheál Martin	od 27 czerwca 2020
Wicepremier (Tánaiste), Minister Przedsiębiorczości, Handlu i Zatrudnienia	Leo Varadkar	od 27 czerwca 2020
Minister Spraw Zagranicznych, Minister Obrony	Simon Coveney	od 27 czerwca 2020
Ambasador RP w Irlandii	Anna Sochańska	od września 2019
Ambasador Irlandii w Polsce	Patrick Haughey	od października 2022
Najbliższe wybory parlamentarne		wiosna 2024
Przynależność do Unii Europejskiej (EWG)		od 1 stycznia 1973

Irlandia jest republiką parlamentarną. Jej system prawny oparty jest na prawie zwyczajowym i ustawodawstwie uchwalanym przez parlament zgodnie z konstytucją.

Irlandia znajduje się w strefie euro (1999). Jest państwem członkowskim WTO (1995) oraz OECD (1961).

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

Wskaźniki/Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PKB (mld EUR, ceny bieżące)	356,4	375,2	434,1	506,3	-	
PKB (wzrost w %)	4,9	5,9	13,5	12,0	5,5	5,0
Deficyt/nadwyżka budżetowa (% PKB)	0,5	-6,8	-5,8	1,6	1,7	2,2
Dług publiczny (% PKB)	57,4	63,1	66,0	44,7	40,4	38,3
Inflacja (HICP w %)	0,9	-0,5	2,4	8,1	4,6	2,6
Bezrobocie (%)	5,0	5,3	8,9	4,5	4,3	4,3
Eksport (mld EUR)	151,5	157,7	-	-	-	-
Import (mld EUR)	90,3	86,9	-	-	-	-
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Irlandii (mld USD) /skumulowane/	149433	76572	-4930 /1394868/	1490 /1408749/	-	-
Inwestycje bezpośrednie Irlandii za granicą (mld USD) /skumulowane/	32083	-52475	58045 /1439308/	5340 /1184351/	-	-

Źródła: Eurostat, Spring 2023 European Economic Forecast, UNCTAD (World Investment Report 2023), CSO.ie

Rankingi gospodarcze	Irlandia (rok poprzedni)	Polska
<i>Ernst&Young - Attractiveness Europe Survey 2021</i> (atrakcyjność inwestycyjna)	9. (8.)	6.
<i>WIPO Global Innovation Index 2022</i> (innowacyjność gospodarki)	23. (19.)	38.
<i>World Economic Forum – The Global Competitiveness Report 2019</i> (konkurencyjność gospodarki)	24. (23.)	37.

Gospodarka

Irlandia charakteryzuje się relatywnie niewielką, ale nowoczesną i otwartą - a co za tym idzie - zależną od handlu zagranicznego gospodarką. W latach 1995-2007 wzrost gospodarczy utrzymywał się na poziomie ok. 6%, ale kryzys finansowy lat 2008-09 wstrząsnął irlandzką gospodarką, która wpadła w recesję. Najmocniej kryzysem został dotknięty rynek nieruchomości i budownictwo oraz sektor bankowy, stanęły inwestycje, gwałtownie wzrosło bezrobocie. W 2010 roku irlandzki rząd zmuszony został do przyjęcia międzynarodowej pomocy finansowej od Unii Europejskiej i Międzynarodowego Funduszu Walutowego (85 mld EUR), co wiązało się z implementacją programu oszczędnościowego, który zakładał redukcję deficytu oraz wydatków (głównie na opiekę socjalną, zasiłki i emerytury). Od tamtego czasu wskaźniki gospodarki irlandzkiej systematycznie się poprawiały, a już w 2013 roku Irlandia z powodzeniem zakończyła ww. program ratunkowy UE i MFW.

W ostatnich kilku latach wzrost irlandzkiego PKB utrzymywał się na poziomie 5-7%. Dynamiczny wzrost następował m.in. dzięki atrakcyjnemu opodatkowaniu (12,5% CIT) oraz elastycznemu podejściu do kwestii rezydencji dla celów podatkowych, jak również ułatwieniom w rejestracji, które przyciągają inwestorów zagranicznych, zwłaszcza w sektorze technologicznym. Struktura PKB wskazuje wiodące dla gospodarki gałęzie, gdzie zdecydowanie dominują usługi (60%), a następnie przemysł (39%) i rolnictwo (1%). Rolnictwo stanowi przy tym ważny sektor gospodarki narodowej, a sadownictwo, rybołówstwo, uprawa roślin i hodowla zwierząt służą pozyskaniu żywności oraz surowców dla przemysłu rolno-spożywczego. Wśród problemów, z jakim boryka się gospodarka irlandzka, należy również wymienić ograniczoną podaż na rynku nieruchomości. Ekspersi są zgodni, że irlandzki rynek nieruchomości, a w szczególności w stolicy i innych dużych miastach będzie bardzo podatny na wzrost cen do czasu, aż rozwiązany zostanie problem ograniczonej podaży i niezaspokojonego popytu.

Pandemia koronawirusa wepchnęła w I połowie 2020 roku Irlandię w techniczną recesję, choć nie tak głęboką, jak w przypadku innych państw Unii Europejskiej. Najmocniej skutkami pandemii dotknięte zostały takie sektory, jak budownictwo (-38%) oraz usługi dystrybucji, transportu, zakwaterowania i żywienia (-30%). Dobrze radził sobie przemysł (+2%) oraz – zdominowany przez firmy międzynarodowe z główną siedzibą w Irlandii - sektor ICT (+2%). Na koniec 2020 roku wzrost irlandzkiego PKB wyniósł już 5,9% r/r, na koniec 2021 roku 13,5% r/r, a na koniec 2022 roku 12,0%. Komisja Europejska przewiduje, że w latach 2023-2024 wzrost irlandzkiego PKB wyniesie odpowiednio 5,5% i 5,0%.

Aktualne ratingi największych agencji:

	Fitch Ratings	Standard&Poor's	Moody's
rating	AA-	AA	Aa3
perspektywa	pozytywna	stabilna	stabilna
ostatnia zmiana	14 lipca 2023 ↑	19 maja 2023 ↑	14 kwietnia 2023 ↑

Handel zagraniczny Irlandii

Wg danych irlandzkiego centralnego urzędu statystycznego CSO w 2021 roku irlandzkie obroty handlowe ze światem wyniosły 267,8 mld EUR, co oznacza wzrost o 7,5% w stosunku do poprzedniego roku. Irlandzki eksport wyniósł 165,2 mld EUR (+1,9% r/r), import 102,6 mld EUR (+7,8% r/r), a dodatnie dla Irlandii saldo 62,6 mld EUR.

Najważniejsi partnerzy w irlandzkim eksporcie (2021), to USA (32%), Niemcy (11%), Zjednoczone Królestwo (9%), Belgia (8%), Chiny (7%), Niderlandy (6%), Francja (3%), Włochy (3%), Irlandia Płn. (2%), Szwajcaria (2%), Japonia (2%), a w imporcie USA (17%), Zjednoczone Królestwo (15%), Francja (10%), Chiny (8%), Niemcy (7%), Szwajcaria (5%), Niderlandy (4%), Irlandia Płn. (4%), Belgia (2%), Włochy (2%), Malezja (2%), Hiszpania (2%).

Polska znalazła się w 2021 roku na 14. miejscu jako kraj docelowy irlandzkiego eksportu i 17. jeśli chodzi o import. Państwa UE27 stanowiły 37% irlandzkiego eksportu i 33% importu.

Kluczowe towary w irlandzkim eksporcie, to produkty medyczne i farmaceutyczne (38%), chemia organiczna (16%) oraz maszyny elektryczne (7%), a w imporcie urządzenia do transportu (14%), chemia organiczna (10%) oraz produkty medyczne i farmaceutyczne (9%).

Inwestycje zagraniczne

Wg UNCTAD (World Investment Report 2021) w 2020 roku Irlandia była jednym z największych na świecie odbiorców inwestycji zagranicznych – znalazła się na 8. miejscu (po USA, Chinach, Hong Kongu, Singapurze, Indiach, Luksemburgu i Niemczech), z wynikiem 33 mld USD (dla porównania: 81 mld USD w 2019 roku).

Irlandia w 2020 roku nie znalazła się z kolei w gronie Top20 największych inwestorów na świecie (dla porównania: w roku 2019 zajęła miejsce siedemnaste - zainwestowała wówczas za granicą 18 mld USD (31 mld USD w 2019, 41 mld USD w 2018 i 118 mld USD w 2017 roku). Wg UNCTAD w 2020 roku międzynarodowe korporacje z gospodarek rozwiniętych generalnie ograniczyły inwestycje za granicą o ponad połowę - do 347 mld USD. W rezultacie ich udział w globalnych BIZ spadł do rekordowo niskiego poziomu 47%.

Skumulowana wartość irlandzkich inwestycji za granicą wyniosła na koniec 2020 roku 1 350,1 mld USD, a inwestycji zagranicznych w Irlandii 1 206,7 mld USD.

Ramy prawno-traktatowe polsko-irlandzkiej współpracy gospodarczej

Polsko-irlandzkie stosunki gospodarcze regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej na podstawie podpisanego 16 kwietnia 2003 roku w Atenach i obowiązującego od 1 maja 2004 roku Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski i dziewięciu innych krajów do Unii Europejskiej (Dz.U. 2004 nr 90 poz. 864).

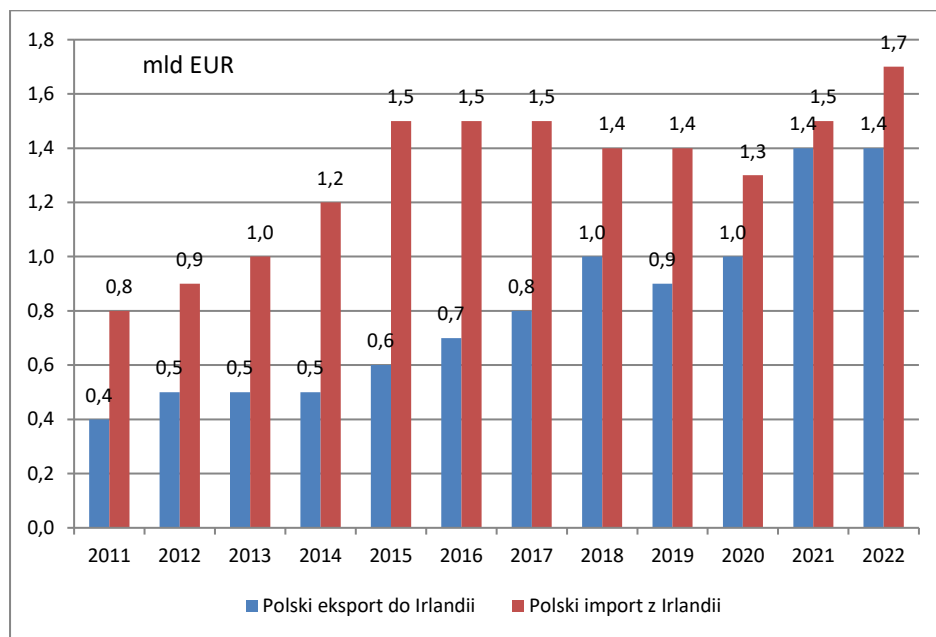
Kwestie podatkowe reguluje Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Irlandii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu z 13 listopada 1995 roku (Dz.U. 1996 nr 29 poz. 129).

Polsko-irlandzka współpraca handlowa

Wg danych GUS polsko-irlandzkie towarowe obroty handlowe **w 2022 roku wyniosły 3 159,8 mln EUR, co oznacza wzrost o 7% w stosunku do roku 2021. Polski eksport wyniósł 1 425,2 mln EUR (-1% r/r), polski import 1 734,6 mln EUR (+15% r/r), a ujemne dla Polski saldo -309,4 mln EUR.**

W 2022 roku polski eksport do Irlandii stanowił 0,4% globalnego polskiego eksportu, import z Irlandii 0,5% globalnego polskiego importu, a łączne obroty PL-IE 0,4% polskich obrotów handlowych z zagranicą.

W 2022 roku Irlandia była dla Polski 31. partnerem w eksporcie. Najważniejsze grupy towarowe (SITC) w polskim eksporcie, to maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (38%), żywność i zwierzęta żywe (26%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (12%), różne wyroby przemysłowe (11%), chemikalia i produkty pokrewne (9%) oraz napoje i tytoń (3%). Pod względem wartości polskiego importu w 2022 roku Irlandia była dla Polski 29. partnerem. Najważniejsze grupy towarowe (SITC) w polskim imporcie, to chemikalia i produkty pokrewne (48%), różne wyroby przemysłowe (15%), maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (14%), żywność i zwierzęta żywe (12%), napoje i tytoń (6%) oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (3%).

W polskim eksporcie do Irlandii najwyższe tempo wzrostu odnotowały następujące grupy towarowe (SITC): oleje, tłuszcze oraz woski zwierzęce i roślinne (+71%), chemikalia i produkty pokrewne (+37%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (+28%), żywność i zwierzęta żywe (+27%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (+26%) oraz różne wyroby przemysłowe (+14%); spadki odnotowano w przypadku następujących grup: napoje i tytoń (-1%), towary i transakcje niesklasyfikowane (-7%), maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (-25%) oraz paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (-50%). W polskim imporcie z Irlandii najwyższe tempo wzrostu odnotowały następujące grupy towarowe (SITC): towary i transakcje niesklasyfikowane (+558%), oleje, tłuszcze oraz woski zwierzęce i roślinne (+139%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (+77%), paliwa mineralne, smary i materiały pochodne (+41%), różne wyroby przemysłowe (+32%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (+21%), żywność i zwierzęta żywe (+19%), napoje i tytoń (+14%), chemikalia i produkty pokrewne (+10%) oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (+9%); nie odnotowano spadków w żadnej z grup towarowych.

I-VIII 2023

						Dynamika		Dynamika	
	2018	2019	2020	2021	2022	<u>2022</u>	I-VIII 2022	<u>I-VIII 2023</u>	<u>I-VIII 2023</u>
						2021			I-VIII 2022
Eksport	1 005,0	939	976,2	1 436,5	1 425,2	99%	921,7	931,4	101%
Import	1 425,1	1 421,8	1 298,4	1 508,7	1 734,6	115%	1 108,6	1 296,3	117%
Obroty	2 430,1	2 360,9	2 274,6	2 945,2	3 159,8	107%	2 030,3	2 227,7	110%
Saldo	-420,1	-482,8	-322,2	-72,2	-309,4	x	-186,9	-364,9	x

Wg wstępnych danych GUS w okresie styczeń-sierpień 2023 r. polsko-irlandzkie towarowe obroty handlowe wyniosły 2 227,7 mln EUR, co oznacza wzrost o 10% w stosunku do analogicznego okresu 2022 roku. Polski eksport wyniósł 931,4 mln EUR (+1% r/r), polski import 1 296,3 mld EUR (+17% r/r), a ujemne dla Polski saldo -364,9 mln EUR.

Polsko-irlandzka współpraca inwestycyjna

Wg danych NBP irlandzkie inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2021 roku wyniosły ogółem netto 451,4 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła 54,5 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 138,2 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto 258,7 mln EUR. Skumulowane irlandzkie inwestycje w Polsce wyniosły na koniec 2021 roku **1 764,3 mln EUR**. Oznacza, to, że Irlandia znajduje się na 18. miejscu wśród inwestorów zagranicznych w Polsce. Według dostępnych danych GUS, na koniec 2020 roku funkcjonowało w Polsce 201 podmiotów z udziałem irlandzkiego kapitału, z czego 117 podmiotów zatrudniało do 9 osób. W tym okresie na polskim rynku obecnych było 21 firm z Irlandii, w których kapitał zagraniczny przekroczył 1 mln USD. Inwestycje irlandzkie w Polsce ulokowane są głównie w przetwórstwie przemysłowym (24%), handlu i naprawie pojazdów samochodowych (17%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10%), a geograficznie w woj. mazowieckim (56%), śląskim (8%) oraz dolnośląskim (4%). Do najważniejszych irlandzkich inwestorów w Polsce należą takie firmy jak: Cement Roadstone Holding (produkcja materiałów budowlanych), JFC Manufacturing Ltd (produkcja wyrobów z plastiku), Kingspan Group PLC (produkcja systemów płyt warstwowych dla budownictwa, termoizolacji, zbiorników na paliwo), SouthWestern Business Process Services (usługi outsourcingu biznesowego), ABP Food Group (przetwórstwo mięsa). Warto jednak pamiętać, że waga inwestycji irlandzkich jeszcze dekadę wcześniej była znacznie większa, ale w 2011 roku - na skutek wycofania się Allied Irish Bank (AIB) - z Polski nastąpił odpływ kapitału w wysokości niemal 3 mld EUR (AIB był największym inwestorem irlandzkim w Polsce i najdłużej działającym na naszym rynku, od 1995 roku; posiadał udziały w Banku Zachodnim WBK S.A., które zostały odsprzedane Banco Santander S.A; operacja podyktowana była decyzją rządu irlandzkiego nakazującego AIB podwyższenie rezerw kapitałowych poprzez sprzedaż wszystkich aktywów zagranicznych). Perspektywy napływu inwestycji z Irlandii do Polski w najbliższych latach w dużej mierze będą zależały od kształtowania się koniunktury gospodarczej zarówno w skali globalnej, jak i na rynku irlandzkim. W ostatnich kilku latach Irlandia charakteryzuje się jednym z najszybszych wzrostów gospodarczych wśród krajów Unii Europejskiej, co może wiązać się z lepszymi

perspektywami inwestycyjnymi. Irlandzkie firmy, zwłaszcza sektora małych i średnich przedsiębiorstw, mogą być także skłonne do przenoszenia się do Polski w celu poprawy swojej pozycji konkurencyjnej. Mają na to wpływ przede wszystkim koszty pracy, które w Irlandii należą w dalszym ciągu do najwyższych w Europie. Zjawiska tego nie jest nawet w stanie zrekompensować obowiązujący w Irlandii bardzo niski podatek korporacyjny (CIT), który utrzymuje się na poziomie 12,5%.

Z kolei polskie inwestycje bezpośrednie w Irlandii w 2021 roku wyniosły ogółem netto -11,7 mln EUR, przy czym wartość kapitału własnego netto (akcje i inne formy udziałów kapitałowych) wyniosła -4,1 mln EUR, kwota reinwestowanych zysków netto 1,5 mln EUR, a instrumentów dłużnych netto -9,1 mln EUR. Skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji w Irlandii na koniec 2021 roku wyniosła **-55,5 mln EUR**. Oznacza to, że polskie inwestycje bezpośrednie w Irlandii mają wymiar symboliczny, a w ostatnim okresie obserwujemy ich odpływ. W związku z popytem na różnego typu usługi świadczone w języku polskim zauważalny jest wzrost liczby kancelarii prawnych, firm doradztwa finansowego, zawodowego i rachunkowego, których założycielami są polscy obywatele. Wiele firm irlandzkich od kilku lat prowadzi też obsługę w języku polskim, przykładowo wybrane kancelarie prawne czy agencje ubezpieczeniowe. W Irlandii funkcjonują także polskie ośrodki medyczne - w Dublinie, Waterford, Galway, Limerick i Cork działają przychodnie obsługiwane przez personel polskiego pochodzenia. W 2017 roku dużą polską inwestycję w Irlandii zrealizowała spółka Colian Holding, wiodąca polska grupa kapitałowa, specjalizująca się w produkcji wysokiej jakości artykułów spożywczych. Pod koniec 2017 roku podpisała umowę nabycia 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Lily O'Brien's Holding Limited (LOBH), producenta wyrobów czekoladowych premium. Dzięki temu przejęła kontrolę nad marką, a także zyskała nowe kanały dystrybucji i zwiększyła zasięg na rynkach Irlandii, Wielkiej Brytanii, USA i Australii. Cena transakcyjna wyniosła około 33,8 mln EUR. Ponadto, jedną z większych polskich inwestycji w Irlandii zrealizowała firma Inglot produkująca kosmetyki. W 2008 roku przedsiębiorstwo dostrzegła Geraldine Swarbrigg, bizneswoman, która wprowadziła markę do Irlandii. Inglot doceniony został za wysoką jakość produktów oraz rozsądną cenę. W latach 2009-14, w trakcie największej recesji, Swarbrigg otworzyła siedem sklepów przemysłowej marki. W 2018 roku prowadziła ich siedemnaście. Coraz bardziej widoczny w Irlandii jest wzrost aktywności polskich przedsiębiorców sektora ICT, których przyciągają do kraju korzystne warunki dla prowadzenia działalności gospodarczej i programy zachęt uruchamiane przez rząd Irlandii. Obecnie w Irlandii funkcjonuje kilkaset firm, których właścicielami są polscy obywatele. Głównie są to niewielkie sklepy związane z sektorem spożywczym, przedsiębiorstwa remontowo-budowlane, transportowe oraz firmy działające w szeroko pojętym sektorze usług. Z uwagi na obecność w Irlandii znacznej liczby polskich obywateli w perspektywie długookresowej można spodziewać się wzrostu zaangażowania polskich inwestorów w zakresie usług i handlu. Natomiast ze względu na wysokie koszty lokalnej siły roboczej trudno oczekiwać w Irlandii dużych polskich inwestycji o charakterze produkcyjnym.

Dostęp do rynku

Nie istnieją żadne poważniejsze bariery we wzajemnej współpracy gospodarczej. Polskie firmy traktowane są w Irlandii zgodnie z zasadami traktowania narodowego, co oznacza, że władze tego kraju stosują do nich te same przepisy i reguły, co do firm miejscowych. Z dniem 1 maja 2004 r. Irlandia otworzyła swój rynek pracy i usług dla obywateli polskich i firm polskich. Od tego dnia firmy delegujące do Irlandii pracowników polskich w ramach transgranicznego świadczenia usług nie podlegają obowiązkowi notyfikowania zamiaru świadczenia usług na terytorium IRL. Pomimo znacznego zliberalizowania regulacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej, zakres obszarów podlegających licencjonowaniu bądź wymagających uzyskania pozwolenia (często od władz lokalnych) jest w Irlandii dość znaczny. Należą do nich m.in.: wybrana działalność importowa i eksportowa, usługi medyczne, sektor żywności, usługi finansowe i ubezpieczeniowe, agencje zatrudnienia, usługi turystyczne, czy usługi taksówkowe.

Potencjalne dziedziny współpracy

Dostrzegamy możliwości zwiększenia naszego eksportu do Irlandii towarów o charakterze konsumpcyjnym, zaopatrzeniowym i inwestycyjnym. Dynamiczny rozwój gospodarki irlandzkiej napędza zapotrzebowanie na towary importowane, w tym również z Polski. Polskie towary mają w Irlandii ugruntowaną pozycję i cieszą się uznaniem odbiorców ze względu na swoją jakość, terminowość dostaw oraz konkurencyjną cenę.

Dodatkowo obecność w Irlandii około 130 tys. polskich obywateli kreuje znaczny popyt na szereg towarów (przede wszystkim żywność). Oprócz strony popytowej na poziom naszego eksportu będą silnie oddziaływały także relacje kursowe pomiędzy złotym i euro. Na poziom naszego eksportu do Irlandii wpływ będzie miała też polityka sprzedaży realizowana przez duże, międzynarodowe koncerny prowadzące działalność produkcyjną w Polsce.

Dane kontaktowe

Ambasada RP w Irlandii

5 Ailesbury Road, Ballsbridge

D04 W221 Dublin

tel: +353 1 283 0855

fax: +353 1 269 8309

e-mail: dublin@msz.gov.pl

www.gov.pl/web/irlandia

Ambasador: Anna Sochańska

Ambasada Irlandii w Polsce

ul. Mysia 5, 00-496 Warszawa

tel. : +48 22 564 2200

fax: +48 22 849 8431

www.dfa.ie/pl/ambasada-irlandii/polska/

Ambasador: Patrick Haughey

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

sierpień 2023